

فی ۱۵ صفر سنہ ۱۳۲۷ و فی ۲۳ شباط سنہ ۱۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :

محمد فطین

سر محرر :

فاح مجیز درسعاملرندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز :

فاح مجیز درسعاملرندن

شہری احمد افندی

مندرجات

عالم اسلامیت	اسلامیتلہ مذہبیت جدیدہ برائشہ بیلیری کوچوک خدی
جاوا عبدالاحد داود	معرفت - دین ابن الامین : محمود کمال
مترقبہ	دین اسلامدہ هدف مناقشہ اولان مسائل مصطفی صبری
شریعت ایستز	اساس تشکت ابن الامین : احمد توفیق
قرعہ امتحاناری	سیاست شرعیہ ابن حازم : فرید
جوابلر	ادبیات
	بشر خلیل ادیب

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

آبونہ اجرتی (ہوسنہ اجریتلہ برابر)

ممالک اجنبیہ ایچون :

۱۸ فرانق

» ۹,۵

ولایات ایچون :

۸۵ غروش

» ۴۵

استانبول ایچون :

برسنہ لک ۷۵ غروش

التی آلتی ۴۰ »

درج ایدلبان اوراق اعادہ اولتماز

قادرلر مزہ :

اکثر مقالاتہ ایات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارہ آلہرق رعایتسز لکدہ بولنلمامسی
رجا اولنور .

درسمادت

بکر افندی مطبعہ سی - وزیرخان

ہک اوغلندہ . قافہ شانتانلرده خوانندلرہ . سازندلرہ . ناموسنی سرمایہ معیشت ائخاذ ایتش اسافل نسوانہ صرف ایدن داماد و مخدوم بکار!! قانون مدنیہک تعریف ایتدیکی سفیک برر مشال مجسمیدر . سفاهت . شرع و عقل و قانونک خلافتہ حرکت ایتکدرکہ اہلیتہ مانع اولمیدندن بونلر اذمال و اقولندن مسئولدلر . چونکہ سفیدہ عقل و ذمت موجود اولدیغندن ہم اہلیت و جوب و ہمدہ اہلیت ادا اختیارنددلر .

بناءً علیہ سفیہ حاکم طرفندن اسباب بیانیلہ حجر اولنہرق ناسہ اعلان اولنور . و بوندنصرکہ تصرفات قولہسی صحیح اولماز و حقوق ناس کندسی مالندن تأدیہ اولنور . و بونلر برجرم اشاع ایدلرلرہ جزالری کورلر .

نظر قانوندہ دخی سفیہ اولانلر ایشلکلری جریمہ مرتب جزای چکرلر . و سفافہلری اسباب مشددن بیلہ عد اولنور .

عوارض مکنتسبدن بریدہ ہزلدر . معناسنی قصد ایتبہرک برلفظی تکلم ایتکدر . بوخصوص نظر شرع و قانوندہ ہرزہ چونکہ ہزل . اہلیت و جوب و ادایہ منافی دکلدر . مثلاً برکیمسہ دیگر کیمسہک حیثیت و ناموسنی مخل برسوز سویلیوبودہ متعرض علیہ اقامہ دعوا ایتسی اوزرینہ « بن اوسوزی ہازل اسویلم معناسنی قصد ایتدم » دیکلہ لازمکلان مجازات شرعیہ و قانونیدن قورٹیلہماز .

[مابعدی وار]

ابن حازم : فرید

جواب محق

[مابعد]

معافیہ انیانک مراتب و درجائہ افضلیتی انکار اولنہماز . چونکہ زمانک تجدیدی قوۃ ادراک کینک توسعہ برواسطہدر .

بناءً علیہ متأخر اولان پیغمبر . متقدمن اکمل اولہجندہ شبہ یوقدر . بردہ زماناً متأخر بولان بعض انسانلرک بلاہتلی متقدمینک بعضلرینہ نظر ادہاز یادہ کوریلور . بویاہ قضیہ منی جرح ایتم . چونکہ حکم اقلیتلدر . برپردہ وحشتک وجودی دیگر برلرہدی مدینتک عدم وجودی اقتضا ایتم . زیراہ قصد مدینتک جہاننہ من حیث المجموع درجۃ ترقیسہ کوردر . یوقسہ عصر حاضرہ اعصار متقدمہ رچالندن دہا متوحش کیمسہرک بولنسی بعید دکلدر .

وجود قدسبت آلودلری عالم انسانیت و مدینتک یکانہ واسطۃ اعتلا و ترقیبی اولان حضرت محمدصلی اللہ علیہ وسلم « اقدمک » شرف افزای ساحۃ شہود اولدقلری کوندن بری لوازم و احتیاجات بشریہی . . مشروع برصورتہ . - اکمال و انسانلری بر سرعت خارۃ برقیہ ایلہ اقصای مراتب سعادتہ ابدال بیور مشلدر . عصر سعادت رچالندن اول انامک حال ضلال و سفالت رینہ و صکرہکی ترقیات بنیانیہ باقیلر سہ مترادن ثریاہ قدر بر فرقی عظیم کوریلور . اوت! ناسی : اصنام! شمس! کواکب آتشی کی مخلوقک عبادتسندن قورنارمش و کیمنہ اطف و ملائیت . کیمنہ عنف و شدت بعضیسنہ تہدید . دیگرینہ حرب و ضرب . برنی ترغیب و تشویق . برنی تخذیر و تخویف و الحاصل حال و مصاحتک انجاب ایتدیردیکی معاملہ ایلہ خانہ طریقی فوز و ہدایتی کوسترمش و او جزئی زمان ایتچندہ نور مدینتی غربدن شرقہ و مشرقدن غربہ پایعشدر .

ایسانک اوقدر آزر بر زمان ایتچندہ او مرتبہلرہ وارسی عقول اولی البصاری ولہ و حیران ایتشدہر . سنی ایسہ امر و نہی ایلدیکی اشیانک کافہی عقل و حکمتہ مطابق اولمیدر . زیرا کتاب حکمت و حقیقت نصائی اولان قرآن جلیل الشان بیک اوچیوز بو قدر سنہ شرف بر فزودر اولدینی حالہ افادۃ مرام خصوصندہکی طرز انجاز ناسنہ باقیلر سہ . صانکہ بو عصر دہ ایتشدہر . زیرا ہم سادہ . ہم بلیغ . ہم کسک . ہم مفیدر . حالو کزمان ظهورندہ سنہ عصرک شیوہ سنہ مطابق کورلش ایدی . و ہر وقتک شیوہ سنہ موافق کوریلہجک . کتابت ترقی ایتدیکہ بلاغتی تقدیر اولنہجقدر . و الحاصل فصاحت و بلاغتی فصاحتی اولین و آخری عاجز بر ایتشدہر .

احکام و مندرجات شریفہ سنہ کلنجہ : ایہی بشری تہذیب اخلاق خصوصندہ محتاج اولدقلری مواد کلہ سنی جامع و حاویدر . مثلاً تواضع . عدل حسن معاشرت . حسن خلق معاونت . شرک مالایہی . شکران نعمت . امر معروف . نہی منکر . اصلاح بین . ابویسنہ حرمت . معارفہ رغبت . معیشتی تأمین ایچون سی وغیرہ . عبادت مراض . قبول نصیحت . جہلی اقرار . الرباب علمی احترام . حقانی التزام تأقی . ایشامہ

یوندر و بوخارقه عرفانك همده بولماسی ضروریدر . زیرا او عصرلرده یوندن اهم شیرله اوغراشاییر . ده ا لازم امورك اصلانحه چالیناییر . وظیفه ارشاد و هدایت یوکی شیرله مکلف دکل ایدی . یوکی شیرل سوبلنسه یدی . اکاشلردی . داناً دکل قرآن عظیم الشانده کی فنون و مطالب عالیه شمدی ده یحیی اکاشلیله مامش ، فقط بروقت کله چک که هپ مریایسی بیله چکدر .

قانون تکامل تدریجیدر . آتی الحصول دکادردیه یوقاروده برماده فیه کچمش ایدی . دیک که قانون تکامل بویه برکتناک تأسیس و ترتیبه محتاجدر .

یحیی اولک شریعتی . آئندن صکره کلان پیغمبرک شریعتیله و آنک کده دیکریک شریعتیله تا حضرت موسی به کنجهیه قدردر .

حضرت موسی ک شریعتی حضرت عیسی ک شریعتیله کمال یافته اولدینکی یوشیرایمک کافه سی ده حضرت محمدک شریعتیله اکال ایدلدی . موسی ک شریعتی آئندن اول کلان پیغمبرک شریعتندن اولی . و عیسی ک شریعتی حضرت موسی ک شریعتندن ارجح و اقوی اولدینکی حضرت محمدک شریعتی ده آئلردن اکمل و افضل اولسنده تردد اولنمالیدر . زیرا انجیل شریف . تأخر ظهوری سببیه تورانی شامل اولدینکی و بو واسطه ایله "تورات شریف اوژیسنه ترجیح ایدلینکی کی قرآن عظیم الشانده عین سبیدن طولانی انجیل شریف اوژیسنه مرجح اولسی اقتضا ایدر .

توراتک ، انجیلدن و یا خود انجیلک . قرآئندن اولدینکی ادعا ایتسه ک . زمان ایلرولدی که عقل بشرک کیرولدیکنه قائل اولمش اولورز . یو کا قائل اولیق بزم ایچون ، یونی آرزو ایتمک ایسه . عموم انسانلر ایچون بیوک برطلمددر . شمدی به قدر بیان اولان اسبابدن طولانی متأخر متقدمی فسح ایتک قاعده کایهسنه بناءً شریعت محمدیهده بوسبدین طولانی جله شریعتی فسح ایدی .

برده برشرعت یچون منسوخ اولور ؟ احتیاجات بشریه چوغالیرده اکا کوره دیکر برشرعتک ترتیبه لزوم کوریلور . حالوکه احتیاجات ضرورات بشریه نهقدر چوغالیرسه چوغالسون . ینه شریعت محمدیهدن واسع برشرعته محتاج اولیه قدر . شریعت محمدیه ک مندرجات شریفه سی بالاده ذکر اولمش ایدی . یوندن بشقه ده ا نه توسع ایدمبیلیر ؟ عقل ده نهقدر ترقی ایدرسه ایسون . او مواد معروضه ک خارجنه چقه من ، اکا اتباع ده ضروری و مجبوریدر .

بناءً علیه قرآن عظیم الشان : اولیه برنظامه قدسی الهیدرک : هر زمان و مکانه احکام نه تطبیق حرکت فوز

شفقت . محتاجینه اعانت . خیر خواهلیق . شجاعت . غفو . احسان طهارته دقت . اولی الامر طاعت . ایواکده ایثار . حلم . صبر . وفا . سخا . حقوق شناسلیق . ثبات . قناعت . حفظ امانت . مجهول تعلیم . جاهلی تعلیم . استقامت . عفت . صدق . صروت . حسن نیت . علو همت . اعتراف قصور . ایزعان . انصاف . رأفت ضیانت ناموس . خیره دلالت . جدیجی اعلا تربیه نفس . صله رحم . حفظ و داد . ایفای وعد وفای دین . استشاره . حقیقته خدمت . بیوکاری توقیر . کوچکاری لطیف ایتک کی سبجایی عالیه و خصائل حسنه ایله متعلق اولغه آمر و خسارت و یشاقی تجارب عیدیه ایله ثابت اولان : زنا . لواطه . شرب حمر . اکل رباطلم . غدر . کبر . حسد . حقد . حرص . کذب . غیبت . نینجه . رشوت . سوء نیت . قتل . عناد . حقوق والدین . کثرت کلام بدخواهلیق . ربا . جیانت . ظالما و ساطت خدعه . دسیه . مدانه . کثرت ضحک . استهزا . افشای سر . کشف عیوب ناس . کفران نعمت . عطالت بخل . اسراف . افترا . زوریر . خیانت . تعدی . تجاوز . غضب . حقوق حق ناشناسلیق . کتم شهادت . شهادت زور . نجش . سوء ظن ارب . قار . تباخر . تطیف مزاین . احتکار . شتم . نقض عهد . خلاف وعد کی مساوی اخلاقندن ناهیدر .

بولردن ماعدا سیاسته اعمارلکه رعیتک امن و آسایشنه متعلق تدابیر و حکام قدسیه واردرکه منافع و فوائد عیدیه سی قولاً دکل فعلاً و تجربه ثابتدر .

قرآن عظیم الشانک احکام جلایه و مبعلاهسندن بری . ه تقسیم ارت مسئله سیدرکه سائر کتب مقدسه نه یوقدر . دیککه شریعت محمدیه اتباعنک حقوقنی حیاً و یشاً تأمین ایتمش بر شریعتدر .

قرآن عظیم الشانک غوامض و حکم و دقایق معاینه شمدی به قدر کتب و وقوف تام ایدلیمامشدر . سبیده عقل بشرک نقصانیدر . معارف فنون . افکار ترقی و توسع ایتدی که احکام مینفه سنک فوائد و معنای کشف اولنه چقدر .

مثلا : ارض متحرک اولسی . فن سایه سنده برقاچ سنه دیری بیامشدر . حالوکه قرآن عظیم الشان آتی تام اون اوچ عصر اول بیایدیرمشدر . حفظ الصحه "نظردن قرآن کریم عادتاً قانون طهر . برنارخ عمومیدر . هاله قصص قدسی او قدر اعجاز کارانه و مؤثر بر صورتده درکه شمدی به قدر ترکیه ، عریجه . فرانسجه و سائر اختلرده یازیلان کتب اخلاقیه و تاریخیه ورومانلردن هیچ بری اولیه یازیلیمامشدر . اعجازیله برابر حقیق تجسم و تصویر ایدر بر اثر معجز کستر اولدینکی اعلان ایلور . حال یو که کتب مقدسه سائردهده یواچک قسم اعظمی

جهان عشق و صفادر اوش ائی کردونه
شرف و بررسه بجا اوسونئی کردونه ؟
ایدر نه مرتبه اولسه مهالك اسعدر
جبالده . اوچوروملرده قوش کبی سار
تپاسه . چانلاسه بییوده رو بر مرحله ده
صبا ایله یازیان اسی ترك ایدر گریده
غله عطف ایده من قولی بدیع یون
کونش کبی بو حمیمه خیره سار عیون
تصور ائقملی برشیدر دومن . لیکن
او شیلره کولر الیه قهقهه یله ترنه
دهانی پوسکورور الا که دور آتشیك
زمنی صدمه عیاله ایلیور صد چاک
مرور وعزمه پیش وینده یوق حائل
باقارمی حائله هیچ یوله اولیه برصائل
سلفده . ملی منازله وارمی اناری ؟
اودر مأثرک الحق بدیع و منازی
چالیدمیدی . لزوم کورمیدیدی نوع بنر
بوگون صواعق آتش قشانه فارشی سپر
مدار حفظ اوله مازی بو بر بدهندر
اوت . بو کشف مهم حجت فطانتدر
نجه نفوس واما کن . نجه قلاغ حصین
بوگون اوسایه آفتدن اولیوری امین ؟
النده قوه برقیه صانکه بازجه
صایان اوقوتی ده آدم اوغلیدر هیچه
دوشون او قوته فارشی فنا محقق ایکن
بوگون نهلر یاییور باقی انکله صنعت و فن
آلکتربقعه تدای او جمله دن بریدر
همینه دینسه ده محیی خطا دکل . بریدر
مأثری کوز اوکنده کونش کبی رخسان
اوچله دندر اوت . تغراف ده ای انسان !
او واسطه ایله بوگون غرب و شرق ایله گویا
معاشرت ایدیور بر محله صبح و مسا
اوتار برق . خیاط شعاع عرفاند
او کشتزار تمدن . مسیر وجداند
او سیر و سرعت فارشی قلمر پیاده نامار
تصور ائقملی ساعی نه اینش کوزر . نایابار
بتون مساحه سی . منصور طرفه العینه
توسط ایتنسه نه م اشتلاف مایینه
ردوسله بغدادی توحیده الیور بر آن
او آن اینجده ینه برلیر حاب ایله وان

و فلاح . و خلافی موجب ندامت و خسراند . ذکر اولسان
ثمت . مقوله ن طولانی مسوخ اولیه جنی ونی دیشانی ده
خاء الانبیا اولدینی تحققی ابتدی . « والسلام علی من اتبع
الهدی . » ختام

فی ۲۱ رجب الاول سنه ۱۳۲۳ و فی ۱ مایس سنه ۱۳۲۲

اکنیائیت

بشر

بالفلسه حالته انسان هوایه ناعدر
هوانه فکریته . آماننه متناعدر
نهلر ظهور ایدیور دمیدم بو حالتدن
صدانویس دکر سیز . کوچک برآلتدن
صباح چانه قدر عکس ایند او خوش نعمات
دکلی قدرتسه آدمک جلی آیات ؟
بالوله قوش کبی جو وسعانه سائر
فونوغرافی . تلفون هپ بو مجنه دائر
برز و شغفه که حیرتده در بتون اذهان
بوشلری یابان انسان دکلی ؟ هپ انسان
بشر بشاری ده ایجتش صرامنه مفاد
دکل بو معجزه . آثار سنی واستعداد
بوگون اوسایه . یوی فرقی بحر ایله برک
بتون اوطاغ کی دهشت فزا سفینه لریک
برز او یونوغه بکزر عمومی حکمتنه رام
نصل دبلر ایسه ایلر او یوله استخدام
طالار کیدر اگر ایسترسه فقر عمانه
اهمیت بیله و برمن قویارسه طوفانه
نصل یاشار . نه یایارسه اوند لیل و نهار
وایور ده ایدر اوفاتی ایسته اولیه کنار
بشار قوتی آتجی بخاره می جاری
اوتوت اراده عینله ایسته باقی ساری
شمسوفر آکا بر جانی . شانی برهاند
اوت بوده . اثر اجتهاد و عرفاند
اوشویله بیله دکندر اجل صنعتدر
آنک وجودی بوگون پاک بیوک سعادتدر